

ORTAOKUL SINIFLARINDAKİ ÖĞRETMEN SANDALYESİNİN GEREKLİLİĞİ VE SINIF YÖNETİMİNE ETKİSİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ, ÖĞRETMEN, VELİ VE İDARECİ'LERİN GÖRÜŞLERİ

Yrd. Doç. Dr. Cihat Demir
Dicle Üniversitesi, Z.G. Eğitim Fakültesi
İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi ABD, Diyarbakır
cihat.demir@mynet.com

Selçuk Topdemir
Milli Eğitim Vakfı İmam Hatip Ortaokulu, Diyarbakır
selcuktopdemir@hotmail.com

Göksel Özgezerim
gokselozgezerim@hotmail.com

Özet

Bu çalışma ortaokul sınıflarındaki öğretmen sandalyesinin gerekliliği ve sınıf yönetimine etkisi hakkında öğrenci-öğretmen- okul idarecisi ve öğrenci velisi'nin görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışma, 2013-2014 öğretim yılı Diyarbakır il merkezinde bulunan beş ortaokulda 87 öğrenci, 73 veli, 34 öğretmen ve 15 okul idarecisi ile yürütülmüştür. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerine bağlı kalınmıştır. Öğretmenlerle görüşmeler yapılmış ve veriler araştırmacı tarafından hazırlanan bir yarı yapılandırılmış soru ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analizden faydalanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, çalışmaya katılan öğrencilerin ve velilerin büyük bir çoğunluğu (87 öğrenciden 67' si, 73 veliden 57' si) öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemiştir, çalışmaya katılan 34 öğretmenden 17'si öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylerken, 15 okul idarecisinden sadece 4'ü öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen sandalyesi, sınıf yönetimi.

THE VIEWS OF STUDENT-TEACHER- STUDENT'S PARENTS AND SCHOOL DIRECTORY ABOUT THE TEACHER-CHAIR' S NECESSITY IN THE SECONDARY SCHOOLS AND ITS EFFECT ON THE CLASS MANAGEMENT

Abstract

This study's main goal is to inquire the views of student-teacher-school directory and student's parents about the teacher-chair' s necessity in the secondary schools and its effect on the class management. The study has been carried on with the 87 students, 73 parents, 34 teachers and 15 school directors in the city center of Diyarbakır in 2013-2014 academic year. The study has been done considering the qualitative research methods. We interviewed with teachers and collected the datas. In the analysis of datas, the descriptive analysis has been used. According to the findings of study, most of students and parents who involved in the study (67 out of 87 students, 57 out of 73 parents) and 17 out of 34 teachers, 4 out of 15 school directors said that the teacher-chair is necessary.

Key Words: Teacher- chair, class management.

GİRİŞ

Sınıf yönetimi; sınıf yaşamının düzenlenmesi, öğretimin programlanması, prosedürlerin ve kaynakların organize edilmesi, etkililiği en üst düzeye çıkarabilmek için sınıf çevresinin düzenlenmesi, öğrenci gelişimine rehberlik edilmesi ve sınıfta oluşabilecek potansiyel problemlerin önceden tahmin edilerek önlemler alınması süreçlerinden oluşmaktadır (Akın ve Koçak, 2007:354).

Sınıf yönetimi boyutları, plan-program düzeni, zaman yönetimi, davranış düzenlemeleri, sınıf içi ilişkilerin düzenlenmesi ve sınıf ortamının fiziksel düzeni olmak üzere beş boyutta ele alınmaktadır (Ağaoğlu, 2008; Başar, 2005; Celep, 2008; Kılbaş Köktaş, 2003). Sınıf yönetimi etkinliklerinin bir boyutunu, sınıf ortamının fiziksel düzenine ilişkin olanlar oluşturur: Sınıfın genişliği, sınıf alanının çeşitli etkinliklerin yapımı için bölümlenmesi, ısı, ışık, gürültü düzenekleri, renkler, temizlik, estetik, eğitsel araçlar, oturma düzeni, öğrencilerin gruplanması, sınıf donanımlarını kapsar (Çelik, 2011:15).

Bir eğitim ortamında bulunan masa, sıra, perde, halı, dolap, sandalye gibi eşyaların tümü donanım kavramı içinde yer almaktadır. Sayılan bu eşyalar eğitimle doğrudan ilgili olmasalar bile bulunmadığında ya da istenilen nitelikte olmadığında okuldaki eğitimin üretim ve yönetimini aksatabilirler (Çoksan, 2006:20). Görülüyor ki sandalye gibi herkesin günlük hayatında önemli yer tutmakta olan bir araç aslında birçok antropometrik özelliğe uygun biçimde planlanmak zorundadır (Güler, 1997:29). Öğretmen sandalyesi istenilen nitelikte olmadığı zaman sınıfın yönetilmesinde aksamalara sebep olabilir.

Okulun alanında otorite net bir şekilde çizilmediğini, öğretmenler sınıfta otorite, müdürler ise genel yönetim otoritesine sahiptir (Van der Westhuizen ve Mentz 1996:27, Akt: Mosoge ve Van der Westhuizen 1998:77). Öğretmenlere, sınıfta düzenin sağlanması için kendi okullarında yöneticiler tarafından baskı yapılmaktadır (Cothran and Ennis, 1997:541). Okul yönetiminde yönetenler durumunda olan öğretmenlerin otoriteleri, esasen bilimsel veya bilimsel güçlerine bağlıdır (Eren, 1972:98). Sınıf içinde öğretmenin bağımsız oluşu da meslek açısından onun başka bir özelliğidir (Tezcan, 1996:260).

Öğretmenler sınıfta profesyonel otoritedir (Elliott, 2009:202). Psikolojik terminolojiye baktığımızda öğretmenin "bir otorite figürü" olduğu dikkat çekmektedir. O gücün bir temsilcisidir, çünkü çok büyük güç ve otorite sahibi diğer insanlar onu çocuklara danışma rolüne atamışlar ve sorumluluğunu başarması için güç ve özgürlük vermişlerdir (Bandura, 1969, Akt: Sümbül, 1996:598). Otorite kavramı, gücün göstergesidir. Öğretmenlerin sınıf içi müdahale ve tutumlarındaki başlıca kaynakları olarak gösterilebilir (Çifcili, 2009:101).

Öğretmenin sınıf içerisinde bir otorite olduğu göz önünde bulundurulursa ve bu otoritenin konumunu koruması sınıf içerisindeki donanımlarla ilişkili görülürse hiç şüphesiz öğretmen sandalyesi, öğretmenin otorite sembollerinden kabul edilebilir.

Öğrencilerin sandalyeleri ile ilgili yapılmış bir çok çalışma literatürde mevcuttur (Dianat ,Karimi, Hashemi and Bahrapour, 2013; Evans, Courtney and Fok, 1988; Freudenthal , Riel , Molenbroek and Snijders, 1991; Mokdad and Al-Ansari, 2009; Panagiotopoulou and Others, 2004). Öğretmenlerin sandalyesi ile ilgili bir çalışmaya pek rastlanmamıştır.

Amaç

Bu çalışma ortaokul sınıflarındaki öğretmen sandalyesinin gerekliliği ve sınıf yönetimine etkisi hakkında öğrenci-öğretmen- okul idaresi ve öğrenci velisi'nin görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerine bağlı kalınmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden ise özel durum yöntemi kullanılmıştır. Özel durum yöntemi bir olayı derinlemesine incelemeye imkân sağlayan bir yöntemdir. Bu yöntem bir problemin özel bir durumu üzerine yoğunlaşma fırsatı vermesi açısından önemlidir (Wellington,

2000; Çepni, 2007). Bu yöntem bir durumun özelliği üzerine odaklanır ve farklı veri toplama tekniklerinin bir arada kullanılmasına imkân sağlar (Cohen & Manion, 1994; Çepni, 2007).

Çalışma Grubu

Çalışma, 2013-2014 öğretim yılı Diyarbakır il merkezinde bulunan beş ortaokulda 87 öğrenci, 73 veli, 34 öğretmen ve 15 okul idarecisi ile yürütülmüştür.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden yapılandırılmamış mülakat kullanılmıştır. Araştırmalarda yaygın kullanılan veri toplama tekniklerinden biri olan görüşme ya da mülakat; önceden hazırlanmış soruları sorduğu ve karşısındaki kişinin sorulara yanıtlar verdiği amaçlı bir söyleşidir (Kuş, 2003). Yapılandırılmamış mülakat, açık uçlu soruların sorulduğu, tartışma ve keşfe yönelik bir mülakat türüdür. Çepni (2012) mülakatçının pasif katılımcının aktif olmasından dolayı geniş veri elde edilebileceğini söylemiştir (Çepni, 2012).

Mülakatta sorulan soruların ilk olarak kapsam geçerliğinin sağlanması gerektiğinden Yapılandırılmamış mülakat soruları üç eğitim bilimleri uzmanına inceletirilerek kapsam geçerliği sağlanmıştır, ayrıca mülakat süresince samimi ve güvenilir bir ortamın oluşmasına dikkat edilmiştir. Çepni, (2012)'ye göre samimi ve güvenilir bir ortamın oluşması durumunda gerçek verilerin elde edilebilme olasılığı artar. Yapılan mülakatta aşağıdaki soruya yer verilmiştir.

Ortaokul sınıflarındaki öğretmen sandalyesinin gerekliliği ve sınıf yönetimine etkisi hakkında neler düşünüyorsunuz? Sizce gerekli midir?

Verilerin analizinde betimsel analizden faydalanılmıştır.

BULGULAR

Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 87 öğrenci, 73 veli, 34 öğretmen ve 15 okul idarecisine anket uygulanmış ve şu bulgular elde edilmiştir.

Tablo 1: Ortaokul Sınıflarındaki Öğretmen Sandalyesinin Gerekliliği ve Sınıf Yönetimine Etkisi Hakkında Neler Düşünüyorsunuz? Sizce Gerekli midir? Sorusuyla İlgili Öğrencilerin Görüşleri

	Frekans	Yüzde
Gereksiz	10	11,49425
Kısmen gerekli	10	11,49425
Gerekli	67	77,01149
Toplam	87	100

Tablo 1'de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 87 öğrenciden 67's i öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir öğrenci şöyle açıklamıştır;

"Evet gereklidir. Öğretmen sandalyesi var olmalıdır. Öğretmeninde sınıfta bir yerinin olduğunu ifade eder (Öğrenci 43)."

Tablo 1'de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 87 öğrenciden 10'nu öğretmen sandalyesinin kısmen gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir öğrenci şöyle açıklamıştır;

“ Benim fikrime göre bazı derslerde gereksizdir. Bir fen hocasının bir matematik hocasının oturmaması gereklidir. Önemli dersler de hocaların baskısı ve gözü öğrencinin üzerinde olmalıdır (Öğrenci 30).”

Yine tablo 1’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 87 öğrenciden 10’nu öğretmen sandalyesinin gereksiz olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir öğrenci şöyle açıklamıştır;

“ Bence sandalyeler öğretmenler için fazla gerekli değildir. Eğer öğretmen sandalye oturup bir şeyler anlatırsa öğrenciler öğretmene fazla aldırış etmez ve dersi dinlemezler, dinlemiş gibi yaparlar. Öğretmenin ayakta olup bir şeyler anlatması öğrencilerin dikkatini çeker (Öğrenci 19).”

Tablo 2: Ortaokul Sınıflarındaki Öğretmen Sandalyesinin Gerekliliği ve Sınıf Yönetimine Etkisi Hakkında Neler Düşünüyorsunuz? Sizce Gerekli midir? Sorusuyla İlgili Velilerin Görüşleri

	Frekans	Yüzde
Gereksiz	4	5,479452
Kısmen gerekli	12	16,43836
Gerekli	57	78,08219
Toplam	73	100

Tablo 2’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 73 veliden 57’si öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir veli şöyle açıklamıştır;

“Evet gereklidir. Çünkü öğretmenin sınıftaki varlığının aidiyetinin bir nevi göstergesidir. Kesinlikle olmalıdır (Veli 43).”

Tablo 2’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 73 veliden 12’si öğretmen sandalyesinin kısmen gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir veli şöyle açıklamıştır;

“Tabiki en doğal haklarıdır oturmak ama ortaokul öğrencilerin geleceğe ilk adımı olduğu için öğretmenlerimizin öğrencilerle daha çok ilgilenmesi gerekir. Her zaman oturup ders anlatmak öğrencilerin motivasyon, konsantrasyonunu ve sınıf için bozulmasını, derslerde kopmasına neden olur. Diyeceğim oturmalılar ama dersi hiçbir şekilde oturarak geçirmemelerini tavsiye ediyorum. Daha çok zaman öğrencilerle geçirmeliler (Veli 30).”

Yine tablo 2’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 73 veliden 4’tü öğretmen sandalyesinin gereksiz olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir veli şöyle açıklamıştır;

“Ayakta anlatması daha iyidir. Ayakta olması öğrenciler tarafında daha benimsenir. Derste daha pozitif olur. Bence sandalye o kadar önemli ve gerekli değildir (Veli 19).”

Tablo 3: Ortaokul Sınıflarındaki Öğretmen Sandalyesinin Gerekliliği ve Sınıf Yönetimine Etkisi Hakkında Neler Düşünüyorsunuz? Sizce Gerekli midir? Sorusuyla İlgili Okul İdarecilerinin Görüşleri

	Frekans	Yüzde
Gereksiz	7	46,66667
Kısmen gerekli	4	26,66667
Gerekli	4	26,66667
Toplam	15	100

Tablo 3’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 15 okul idarecisinden 7’s i öğretmen sandalyesinin gereksiz olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir idareci şöyle açıklamıştır;

“Ortaokullarda öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu düşünmüyorum. Öğretmen ve öğrenciler aktif oldukları için oturmaya zamanlarının kalacaklarını düşünmüyorum. Ders saatleri 40 dk olduğu için sandalye olmasa da olur. Sınıf yönetimi konusunda ise öğretmeni pasifleştirecektir (idareci 3).”

Tablo 3’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 15 okul idarecisinden 4’s i öğretmen sandalyesinin kısmen gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir idareci şöyle açıklamıştır;

“Gerekli ancak sürekli kullanmak sınıf yönetimi açısından tehlikelidir. Sadece sandalye değil sınıf içindeki araç-gereçler, deney malzemesi gibi araçları değiştirerek değil de sürekli aynı araca yüklenirseniz eğitim etkisiz hale gelir (idareci 7).”

Tablo 3’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 15 okul idarecisinden 4’si öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir idareci şöyle açıklamıştır;

“Evet, gerekli, çünkü öğretmen o zaman sınıfta daha iyi hâkimiyet kurar. Ama buna dayanarak da sadece oturmak doğru değil, çünkü öğretmen her zaman olmasa da bazen sınıfı turlayıp öğrencileri daha iyi gözlemleye bilir (idareci 11).”

Tablo 4: Ortaokul Sınıflarındaki Öğretmen Sandalyesinin Gerekliliği ve Sınıf Yönetimine Etkisi Hakkında Neler Düşünüyorsunuz? Sizce Gerekli midir? Sorusuyla İlgili Öğretmen Görüşleri

	Frekans	Yüzde
Gereksiz	5	14,70588
Kısmen gerekli	12	35,29412
Gerekli	17	50
Toplam	34	100

Tablo 4’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 34 öğretmenden 17’s i öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir öğretmen şöyle açıklamıştır;

“Gerekli bazen öğrencilerle aynı seviyede olup konuşmak için gerekli buluyorum. Normalde branşımdan dolayı çok oturmam (öğretmen 21).”

Tablo 4’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 34 öğretmenden 12’s i öğretmen sandalyesinin kısmen gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir öğretmen şöyle açıklamıştır;

“Sandalye yerine tekerlekli tabure istiyorum (öğretmen 13).”

Yine tablo 4’de görüldüğü üzere Diyarbakır il merkezindeki beş ortaokulda 34 öğretmenden 5’s i öğretmen sandalyesinin gereksiz olduğunu söylemişlerdir.

Bu durumu bir öğretmen şöyle açıklamıştır;

“ Branşım gereği çok fazla gerekli görmüyorum. Sınıf defterini doldurduğum esnada kullanıyorum. Dersin devamında kullanmıyorum. Fazla kullanılması öğretmenin hâkimiyetini ve öğrencinin motivasyonunu azaltır (öğretmen 32).”

TARTIŞMA VE SONUÇ

Sınıf ortamında sınıfın fiziksel düzeninin öğrenme ortamına etkisi oldukça önemlidir. Öğrenme ortamının fiziksel düzeni ile ilgili birçok çalışma yapılmış ancak özel olarak öğretmen sandalyesini konu alan bir çalışmaya literatürde rastlanmamıştır.

Fiziksel ortama ilişkin her değişken, eğitime destek veya engel olur. Yalnızca ortamda var olanlar değil, bunların düzenlenişi, görünüşü de eğitsel açıdan etkileyicidir (Çelik, 2011:10). Farklı öğrenme yöntem ve tekniklerine göre derslikteki her şey uyarlanabilir olmalı, eğitimi kolaylaştırıcı bir düzen oluşturulabilmelidir (Başar, 2005:38). Eğitim-öğretim yapılan okulların mobilyalarının niteliği ve çok yönlü kullanımı ergonomik açıdan önemlidir (Çetin ve Çetin, 2008:51). Öğretmen masasının, işlevsel olabilecek bir yere yerleştirilmesi gereklidir (Celep, 2008:29). Bu yüzden de okullarda rahat hareket edebilen ve taşınabilen masa, sıra, sandalyeler kullanılmalıdır (Çetin ve Çetin, 2008:60).

Sınıf yönetimi etkili bir öğrenme ortamı oluşturmada kuşkusuz öğretmenin en önemli yardımcılarından. Sınıfın iyi yönetilmesi, eğitimde başarılı olmak için ilk adımdır (Demirel, 2008:198). Öğretmen etkili bir sınıf yönetiminin can alıcı ögesidir (Çetin ve Çetin, 2008:55).

Sınıf ortamının öğrenmeye etkisinin özel bir durumu olan öğretmen sandalyesinin öğrenme ortamına uygunluğunun değerlendirildiği bu çalışmada şu bulgulara ulaşılmıştır.

- 1- Çalışmaya katılan 87 öğrenciden 67’si öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.
- 2- Çalışmaya katılan 73 veliden 57’si öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.
- 3- Çalışmaya katılan 15 okul idarecisinden 7’si öğretmen sandalyesinin gereksiz olduğunu söylemişlerdir.
- 4- Çalışmaya katılan 34 öğretmenden 17’si öğretmen sandalyesinin gerekli olduğunu söylemişlerdir.

Çalışma bir bütün olarak değerlendirildiğinde okul idarecilerinin öğretmen sandalyesini daha çok gereksiz buldukları, öğretmenlerin, öğrenci ve öğrenci velilerinin öğretmen sandalyesini gerekli buldukları sonucuna ulaşılabilir. Okul idarecilerinin öğretmenlerin daha çok çalışmaları, nitelikli bir eğitim ortamı oluşturmaları gerektiği bu nedenle oturmalarının yanlış olduğu bulgusu okul idarecilerinin öğretmenlere bakış açısını ortaya çıkarmak adına önemli bir bulgu olmuştur. Bunun dışında öğrenci, öğretmen ve öğrenci velilerinin öğretmenlerin derste sandalye kullanmaları ve oturmalarında bir sakınca görmedikleri bulgusu ortaya çıkmıştır.

ÖNERİLER

Yapılan çalışmanın öğrencilerin öğretmenlerden beklentileri ile ilgili yapılacak olan çalışmalara yardımcı olacağı ve altyapısını oluşturacağı düşünülmektedir.

Not: Bu çalışma 24-26 Nisan 2014 tarihlerinde Antalya’da 21 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 5th International Conference on New Trends in Education and Their Implications – ICONTE’ de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Ağaoğlu, E. (2008). *Sınıf Yönetimi*. Z. Kaya (ed.). Sınıf Yönetimi İle İlgili Genel Olgular (ss.1-42). Ankara: Pegem Akademi.

Akın, U. ve Koçak, R. (2007). *Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri ile İş Doyumları Arasındaki İlişki*. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Yaz 2007, Sayı 51, ss: 353-370.

Başar, H. (2005).*Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Celep, C.(2008).*Sınıf Yönetiminde Kuram ve Uygulama*. Ankara: Pegem Akademi.

Cohen, L. & Manion, L. (1994). Research methods in education (fourth edition). *Newyork: rutledge*.

Cothran, D. J. and Ennis, C. D. (1997). *Students' And Teachers' Perceptions Of Conflict And Power*. Teaching and Teacher Education, Vol. 13, No. 5, pp. 541-553.

Çelik, E. (2011). *Ortaöğretim Coğrafya Eğitiminde Sınıf Yönetimi*. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi.

Çepni, S. (2007). Araştırma ve proje çalışmalarına giriş (gözden geçirilmiş baskı). *Trabzon: Celepler matbaacılık*.

Çepni, S. (2012). Araştırma ve proje çalışmalarına giriş (geliştirilmiş 6. baskı).

Çetin, F. Ve Çetin, Ş. (2008). *Sınıf Yönetimi*. Z. Kaya (ed.). Eğitim Mekânlarının Tasarımında Ergonomi (ss.48-85). Ankara: Pegem Akademi.

Çifcili, V. (2009). *Sınıf İçi Disiplinde Otorite*. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı 11 (2009-1), 91-103.

Demirel, Ö. (2008). *Öğretimi Planlama Ve Değerlendirme Öğretme Sanatı* (13. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

Dianat ,I. Karimi,M. A. Hashemi, A. A. and Bahrampour, S. (2013). *Classroom Furniture And Anthropometric Characteristics Of Iranian High School Students: Proposed Dimensions Based On Anthropometric Data*. Applied Ergonomics 44 (2013) 101-108.

Elliott, J. G. (2009). *The Nature Of Teacher Authority And Teacher Expertise*. Support for Learning Volume 24 • Number 4 • 2009.

Eren, E. (1972). *Yönetimde Otorite İlkesi*. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi yıl:1, sayı:2 s.s. 85-102.

Evans, W.A., Courtney ,A.J. and Fok, K.F.(1988). *The Design Of School Furniture For Hong Kong School Children*. Applied Ergonomics 1988, 19.2, 122 134.

Freudenthal , A. Riel ,V. Molenbroek, J.F.M. and Snijders, C.J. (1991). *The Effect On Sitting Posture Of A Desk With A Ten-Degree Inclination Using An Adjustable Chair And Table* . Applied Ergonomics 1991,22.5,329-336.

Güler, Ç. (1997). *Ergonomiye Giriş*. Ankara: Sağlık Bakanlığı Çevre Sağlığı Temel Kaynak Dizisi No:45.

Kılbaş Köktaş, Ş. (2003). *Sınıf Yönetimi*. Adana: Nobel Kitapevi.

Kuş, E.(2003). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Teknikleri Nitel mi, Nicel mi?* Ankara: Anı Yayıncılık.

Mokdad, M. and Al-Ansarı, M. (2009). *Anthropometrics for the design of Bahraini school furniture*. International Journal of Industrial Ergonomics 39 (2009) 728–735.

Mosoge, M. J. and Van der Westhuizen, P.C. (1998). *School-Based Management: İmplications For The New Roles Of Principals And Teachers*. Koers 63(1 & 2) 1998:73-87.

Panagiotopoulou, G. Christoulas, K. Papanckolaou, A. and Mandroukas, K. (2004). *Classroom furniture dimensions and anthropometric measures in primary school*. Applied Ergonomics 35 (2004) 121–128.

Sümbül. A.M. (1996). *Öğretmen Niteliği Ve Öğretimdeki Roller*. Eğitim Yönetimi Yıl 2, Sayı -I. Caiz 1996, ss.597-607.

Tezcan, M. (1996). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara: Feryal Matbaası.

Wellington, J. (2000). *Educational research, contemporary issues and practical approaches*. London: Continuum.